

ערנות לבעיות בענף החלב לטווח ארוך

בר בכר בטיפול בעבודה השוטפת במחלבות, "תנובה", איננו מסיחים את הדעת מהשגת שכלולים והתגברות על המחללים לטווח ארוך. כמו כן, רוקמים אנחנו תוכניות הרחבה שאת פירותיהן נחוש כעבור שנים אחדות, כשאנחנו צופים התפתחות בענף בעשור הבא. בשלוש מחלבות החילונו בכיוון תוכניות בינוי בקנה מידה רחב והולך.

המפעל התעשייתי בתל-יוסף

הגדרה זו הולמת אותו יותר מהשם השגור „מחלבה“. המפעל עומד בשלב שלפני הנעת מתקן חדיש וגדול לייבוש חלב ומי-גבינה ל-אבקה. בעת הקרובה ימלא המתקן החדש את מקומו של הישן הזקוק לשיקום יסודי, לאחר עבודה מאומצת במשך שנים רבות. לאחר מכן, לכשיכנסו לפעולה שני מתקני הייבוש, יקלטו הם את כל כמות החלב העודף ואת כל כמות מי-הגבינה לייבושם לאבקה לשימוש כלכלי. בניינים נוספים בגמר השלמתם: מעבדות, משרדים, חדר האוכל, חדרי קירור, בית דודי קיטור. כשימסרו לייעודם ישוו למפעל כולו מתכונת תפעולית וארכיטקטונית חדישה.

לבגד עינינו קם והולך מבנה מיוחד במינו המכיל אולם תעשייה, בריכות המלחת גבינות קשות, אולם ייצור חמאה, מתקנים לקבלת חלב המובל מהמשקים — המבנים האלה והציוד אשר בהם מתוכננים ראשוניים בסידוריהם ובהיקפיהם, מרשימים במעופם, חסכוניים בתיפעולם. תפקידם לפתור בעיות גידול המפעל, בכוח קליטתו והגדלת הייצור, תוך חסכון כוח אדם והבטחת מהלך עבודה היגיני, לפי מירב הידע החדש שנרכש בארצות המתקדמות.

מחלבת רחובות

החלה עבודת בנייה להגדלת אולמי תעשייה לתוצרת ניגרת וחדרי קירור לשירות מחוז הד-רום, בו שיווק תוצרת החלב גדל והולך באחוזים ניכרים מדי חודש.

המפעל להכנה, מילוי והספקת חלב שתיה למרכז הארץ ולחלקה הדרומי — הוא עדיין בת-

חילת התיכנון. בעזרת חברות בינלאומיות באי-רופה ובארצות הברית מכינים תוכניות לשינוי תהליכי העבודה, האיחסון, הקירור והתובלה לשווקים. שינויים אלה ימנעו תקלות היגייניות וישמרו על טיב חלב השתיה עד הגיעו לצרכן באקלים החם שבארצנו.

מחלבת חיפה

בתור שלב ראשון בתוכנית-אב, הדורשת פינוי שטחים התפוסים עתה במבנים מיושנים שעבר זמנם — גבנים והולכים מחסנים ובניין שירותים, שיכלול חדר אוכל לעובדים ומשרדי ההנהלה. במקום הבניינים הישנים יבנו אולמי תעשייה וחדרי-קירור שיענו לתביעות לתוצרת לאוכלוסיה במחוז המקיף את צפון הארץ, כולל רמת-הגולן ובקעת הירדן.

תשומת לבנו נתונה בעת ובעונה אחת למחלבות בירושלים ותל-אביב שלגבי דידם אפשרות יות הגדלה ופיתוח הנן קשות ומסובכות יותר, באין ברשותנו עדיין שטחי אדמה צמודים לשלנו ופגיויים לבנייה נוספת.

ידע ומחקר

פיתחנו פעילות עקיבה בבקרת איכות התוצרת ואחידות תהליכי הייצור במחלבות. צוות בעל מקצוע במחלבות, בהדרכת טכנולוגית מהמרכז, שוקדים ליישם טכניקות אחידות בשימוש בחומרי גלם (חלב ואבקת חלב) והטיפול בהם בכל שלבי הייצור, בכדי להפיק את מירב החס-כון, תוך הבטחת הטיב של המוצר המוגמר הנמסר לצרכנים.

ארגנו קשרים הדוקים עם הטכניון בחיפה ועם מכון וולקני ברחובות, לשאוב מהם סיוע

נגסה להפעיל מתקן שישחרר את מי-הגבינה מחומרים האורגניים שבהם והבלתי מנוצלים עתה ולהחזירם לשימוש כלכלי. בהצלחת הנסיון צפון מחד — חסכון חומר גלם המוביל עתה לריק ומאידך — טיהור מוקדם של השפכים, המהווים מטרד אקולוגי ונוק למתקני הביוב.

לא נצא ידי חובה אם לא נזכיר הצעדים המחודשים לארגן את מחלקת התמחיר במרכז ובמחלבות במחוזות, שבעזרת כוח-אדם מקצועי — סטטיסטיקאים, כלכלנים, חשבונאים ובעזרת המחשב המרכזי יספקו מידע כלכלי, ניתוחי כד-אות, השוואות בין המחלבות לבין עצמן ובכל אחת מהמחלבות כשלעצמה שנה לעומת זו שקדמה לה. שירות יעיל בתמחיר ובהנהלת חשבונות מעוד-כנת, עשוי לבחון נכונות מדיניות הייצור, שיווק, ההשקעות ומאפשר לתקן משגים טרם גרמו נזק בניהול המוסד.

תעשייה מסועפת, מגוונת, הנפגעת בנקל, חייבת שיהיו לה זרועות טכניות וכלכליות משוכללות ורגישות, המגיבות במהירות ומז-הירות בפני סטיות או אומדנים שלא נבחנו. כל אלה מחייבות המציאות בשל האחריות הציבורית המוטלת על הנהלת המוסד.

ב. דרור

המאמר הועתק כלשונו וכתבו מ, ידיעות תנובה, אפריל 1973

מדעי בתעשיית החלב, בכדי לאמץ הישגים אליהם הגיעו המדענים ולפתח בעזרתם מרחב גדל והולך באיכות ומיגוון המוצרים והשימוש המבוקר בחומרי אריזה החדשים.

בשיתוף פעולה עם המועצה לענף החלב הגענו את בית-הספר במקוה-ישראל לפתוח מס-לול לימוד לטכנולוגים לחלב, המתחילים את לימודיהם היסודיים, לפי תוכנית המשתרעת על 14 חודשי לימוד. בזמן הזה ישיגו התלמידים ידע שיכשיר אותם לעבודה במחלבות, בהתאם לצרכים של תעשייה בדרג טכנולוגי, טכני וארגוני הנדרש כיום ושידרש עוד יותר בשנים הבאות. עם הכנסת האוטומציה והציוד המתוחכם במחלבות, חייבים אנחנו להשען על צוותות בעלי מקצוע, שידיעתם היא יסודית וכורשרם בא להם לא מהנסיון העצמי בלבד.

מבין הבעיות המרכזיות במפעלינו, מעסיקה אותנו כיום, ותגבר להעסיק אותנו בעתיד, בעיית השימוש החסכוני במים במחלבות ועל יד זה מניעת השפעות אקולוגיות שליליות של השפכים הקולחים לביוב. בעלי המקצוע שלנו, בשיתוף עם מוסדות הממשלה המוסמכים, סוקרים את הנעשה בנדון כיום ויכינו תוכניות למנוע מחדלים, לשפר נוהלים ולתכנן מתקנים משוכללים לפתרון הבעיות הללו לפי מיטב הידע שהצטבר.

לפי יוזמת מהנדס טכנולוג במרכז, "תנובה"

סכנה מחודשת של דבר הבקר

לכל הרופאים הווטרינרים במדינה

(חוזר)

אתם מתבקשים לדאוג, שכל הבקר במשקים יהא מחוסן, ולקיים עירנות להופעת מקרים חשודים במחלה.

בכל מקרה של חשד יש להתקשר טלפונית מיד עם הרופא הווטרינרי הממשלתי האזורי ועם ד"ר קלופפר במכון הווטרינרי. ד"ר י. דפני, מנהל השרותים הווטרינריים

לפי ידיעות שקיבלנו זה עתה פרצה מחלת דבר הבקר בירדן עם משלוח בקר שהובא דרך נמל עקבה. המחלה שוררת גם באירביד.

גם מלבנון מודיעים על מקרים של דבר הבקר. אמנם כל הבקר שלנו חוסן נגד המחלה בשנת 1970, והוספנו לחסן כל שנה את הגידול שהת-ווסף, בכ"ז אנו חייבים לנקוט אמצעי זהירות.